

ΜΑΘΗΜΑ 32

ΕΝΑΣ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Γεμάτα είναι όλα τα βιβλία, γεμάτοι οι λόγοι των σοφών, γεμάτη η αρχαιότητα από παραδείγματα/πρότυπα (υποδειγματικής συμπεριφοράς)· όλα αυτά θα βρίσκονταν στο σκοτάδι, αν δεν τα συνόδευε το φως των γραμμάτων. Πόσο πολλές εικόνες γενναιοτάτων ανδρών μας κληροδότησαν οι συγγραφείς και οι Έλληνες και οι Λατίνοι - όχι μόνο για να τις ατενίζουμε αλλά και για να τις μιμούμαστε! Αυτές εγώ, επιθυμώντας (ή: στην επιθυμία μου) να διοικήσω σωστά και να διαχειριστώ την πολιτεία, τις έβαζα πάντοτε μπροστά μου ως παραδείγματα. Με το να λατρεύω και να αναλογίζομαι τους έξοχους άνδρες διέπληθα την ψυχή και τον νου μου. Γιατί έτσι - με το να επιδιώκω δηλαδή μόνο τον έπαινο και την τιμή, με το να θεωρώ ότι έχουν μικρή αξία όλα τα βάσανα του σώματος και όλοι οι θανάσιμοι κίνδυνοι - μπόρεσα να ριχτώ σε τόσους πολλούς και τόσο μεγάλους αγώνες για τη δική σας σωτηρία.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ		
Α΄ ΚΛΙΣΗ	Β΄ ΚΛΙΣΗ	Γ΄ ΚΛΙΣΗ
tenebrae, -arum Θ	liber, -bri A	sapiens, -ntis A
litterae, -arum Θ	exemplum, -i O	vox, -cis Θ
	vir, -i A	vetustas, -atis Θ
	animus, -i A	lumen, -inis O
	periculum, -i O	imago, -inis Θ
Δ΄ ΚΛΙΣΗ	Graecus, -i A	scriptor, -oris A
cruciatu, -us A		homo, -inis A
		mens, -ntis Θ
Ε΄ ΚΛΙΣΗ		laus, -udis Θ
res, rei Θ		honestas, -atis Θ
		corpus, -oris O
		mors, -rtis Θ
		salus, -utis Θ
		dimicatio, -onis Θ

ΕΠΙΘΕΤΑ
Β΄ ΚΛΙΣΗ
plenus, -a, -um
multi, -ae, -a
cupidus, -a, -um
bonus, -a, -um
parvus, -a, -um
Latinus, -a, -um
publicus, -a, -um
Γ΄ ΚΛΙΣΗ
omnis, -is, -e
fortis, -is, -e

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ	ΕΙΔΟΣ
Qui, quae, quod	Αναφορική
Ego	Προσωπική α΄ πρόσωπο
Meus, -a, -um	Κτητική α΄ πρόσωπο
Vester, vestra, vestrum	Κτητική β΄ πρόσωπο
Tot	Άκλιτη δεικτική
Tantus, -a, -um	Δεικτική

ΡΗΜΑΤΑ		
laceo, iacui, iacitum, iacere		2
Accedo, accessi, accessum, accedere		3
Intueor, intuitus sum, intueri	(ΑΠΟΘΕΤΙΚΟ)	2
Imitor, imitatus sum, imitari	(ΑΠΟΘΕΤΙΚΟ)	1

Relinquo, reliqui, relictum, relinquere	3
Gero, gessi, gestum, gerere	3
Administro, administravi, administratum, administrare	1
Propono, proposui, propositum, proponere	3
Colo, colui, cultum, colere	3
Cogito, cogitavi, cogitatum, cogitare	1
Excello, - , - , excellere	3
Conformo, conformavi, conformatum, conformare	1
Expeto, expetivi/ii, expetitur, expetere	3
Duco, duxi, ductum, ducere	3
Obicio, obieci, obiectum, obicere	3
Possum, potui, - , posse	
Sum, fui, - , esse	

nisi litterarum lumen accederet: δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός της προϋπόθεσης. Εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο nisi, γιατί η πρόταση είναι αρνητική και η άρνηση ανήκει σε ολόκληρη την πρόταση. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί με την κύρια, η οποία λειτουργεί ως απόδοση και εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (iacerent) σχηματίζουν υποθετικό λόγο του αντίθετου του πραγματικού στο παρόν.

Υπόθεση: nisi + υποτακτική παρατατικού

Απόδοση: υποτακτική παρατατικού

1. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:

sunt: το απαρέμφατο μέλλοντα (να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο)

iacerent: το β' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή

accederet: η γενική του γερουνδίου

intuendum: το β' πληθυντικό προστακτικής ενεστώτα

reliquerunt: το γ' πληθυντικό υποτακτικής μέλλοντα (να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο)

gerendi: το γ' ενικό υποτακτικής υπερσυντελικού στην ίδια φωνή

proponebam: το α' πληθυντικό υποτακτικής παρακειμένου στην ίδια φωνή.

colendo: το γ' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα στην ίδια φωνή

obicere: το β' ενικό προστακτικής ενεστώτα

potui: το β' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα

2. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:

libri: η ονομαστική ενικού

sapientium: η αφαιρετική ενικού

quae: η γενική ενικού

omnia: η αιτιατική ενικού

lumen: η αιτιατική πληθυντικού

multas imagines: η δοτική πληθυντικού

rem publicam: η γενική ενικού

nobis: η αφαιρετική πληθυντικού

mentem: η γενική πληθυντικού

corporis: η ονομαστική πληθυντικού